

ULLÅNGER. (Ångermanland.)

Med den annexa, som enligt 1314 års pastoratsförteckning hörde till *Nordingrå* (DS 3, n. 1946) afses uppenbarligen det *Vldanger*, som redan i 1316 års uppbördslängd öfver bidragen till lösen af ärkebiskop Olof Björnssons pallium är uppfördt som eget pastorat med en afgift af $\frac{1}{2}$ mark att erläggas af kyrkan och 1 mark af prästen (DS 3, n. 2043). Församlingen torde dock rätt snart återfallit som annex under *Nordingrå*, med hvilket äfvenledes under medeltiden införlifvades det i början af 1300-talet själfständiga *Vibyggerå*. De båda annexen betjänades åtminstone sedan 1500-talet af särskilda komministrar, hvilka stundom alternerade med hvarandra (se II, s. 333). I nådigt bref af 20 mars 1891 förordnade K. M:jt, att Ullånger med indragande af

komministraturen därstädes skulle efter dåvarande khdens i Nordingrå och komministerns afgang afskiljas till eget gäll. Utbrytningen ägde rum 1 maj 1916, sedan khden P. Brandell i Nordingrå erhållit begärdt tillstånd att redan under sin lifstid få frånträda Ullånger.

Församlingens medeltida stenkyrka bestod före den senaste ombyggnaden af ett rektangulärt, 32 aln. långt och 19 aln. bredt långhus i tvenne travéer, täckta med stjärnhvalf. Vapenhus hade ursprungligen saknats. Genom en under åren 1907-09 efter ritning af Gustaf Hermansson verkställd tillbyggnad af torn i väster och utbyggda armar i norr, öster och söder omdanades kyrkan till korskyrka. Invigningen förrättades af biskop E. Lönegren 20 juni 1909. Kyrkans gamla år 1754 uppförda klockstapel med sin lökformade takafslutning har flyttats till friluftsmuseet i Härnösand.

Värdefullast bland de bevarade medeltida inventarierna är ett relikskrin i form af ett hus med sadeltak. Materialet utgöres af delvis förgylld koppar med emaljbeläggningar, och arbetet torde vara utfördt i Limoges i Sydfrankrike under 1200-talets förra hälft. (Afbildn. i *Cornell*, Norrlands kyrkl. konst, fig. 195.) I Hsands museum äro deponerade en madonnabild och ett par andra träskulpturer från ett medeltida altarskåp.

Kyrkans utseende före och efter ombyggnaden framgår af bilder hos *Cornell*, fig. 38, 39 och i *Från ådalar och fjäll 1920*, s. 27, 29.

Prästerskapet i Ullånger före 1916, se *Nordingrå*.

KYRKOHERDE.

Ernst Konrad Broman (1916-), f. 12 aug. 1865 i Horn, Östergötland. Föräldrar: Karl Johan Broman, mjölnare, och Inga Charlotta Törnlöf. Efter skolstudier i Vimmerby och Linköping mogenhetsex. vt. 1887, stud. i Upsala ht. 1888, aflade där under åren 1894-97 de teol. examina och prästvigdes i Hsand 6 jan. 1898 till pastorsadj. i Stöde, v. past. därst. 12 apr. 1899, v. past. i Nordingrå 1 maj 1902, v. komm. i Ullånger 1 sept. s. å.; khde härstädes 1 juli 1916, installerades 27 aug. s. å. Sedan 1 maj 1927 kontraktsprost i Ådalens kontrakt.

G. 1) 20/6 1899 m. *Anna Elvina (Vina) Tjellén*, f. i Multrå 30/11 1875, dotter till landtbr. Erik Tjellén i Tjäll och Kristina Elisabet Block, d. 14/1 1909.

2) 4/3 1910 m. *Anna Emilia Bergström*, f. 10/4 1880 i Styrnäs, dotter till folkskoll., klockaren och organisten Johan Bergström och Erika Sundvall.

Barn i första g.: *Anna Stina*, f. 25/4 1900 i Stöde, rödakorssyster; *Ernst Karl*, landtbrukselev och *Ernst Erik*, kontorist, tvill., ff. 2/3 1901; *Inga Lisa*, f. 3/10 1903 i Ullånger, stud.; *Margareta*, f. 19/4 1905; *Ingrid Birgitta*, f. 26/3 1907; *Bengt Alvar*, f. 14/12 1908, stud. - I andra g.: *Nils Johan*, f. 12/12 1910; *Sven Emil*, f. 30/5 1915.